

Päiväys/ 26.6.2017
Datum**Ympäristöministeriö**
kirjaamo@ym.fi

Dnro/Dnr TRAFI/82726/04.04.05.01/2016

Viite/ YM001:00/2016
Referens**Lausuntopyyntö luonnoksesta valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevaksi valtioneuvoston päätökseksi**

Ympäristöministeriö on pyytänyt Liikenteen turvallisuusvirasto Trafin lausuntoa luonnoksesta valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevaksi valtioneuvoston päätökseksi. Trafi kiittää mahdollisuudesta lausua.

Suomea velvoittavat kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet liikenteen osalta tulevat tiukentumaan jatkossa merkittävästi. Alueidenkäytöllä on erittäin merkittävä vaikutus liikennejärjestelmän energiatehokkuuteen ja tätä kautta liikenteen päästöihin. Alueidenkäytöllä voidaan vaikuttaa suuresti myös liikenteen kysyntään. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat tämän vuoksi tärkeä väline tavoiteltaessa erityisesti pidemmän aikavälin päämäärää nollapäästöisestä liikenteestä. Tavoitteet vähähiilisen ja resurssitehokkaan yhdyskuntakehityksen, kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sekä muun kestävä liikenteen edistämisestä ovat erittäin tärkeitä. Maakunnilla ja kunnilla on keskeinen rooli liikenteen päästöjen vähentämisessä.

Uudistetuissa valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa positiivista on, että tavoitteita on saatu tiivistettyä ja päällekkäisyyksiä erityislainsäädännön kanssa poistettua. Hyvää on, että mukaan on saatu uutena tavoitteena liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuvien matka- ja kuljetusketjujen edellytysten varmistaminen. On myös hyvä, että uusissa tavoitteissa alueidenkäytöllä ei pyritä ohjaamaan alueidenkäytöstä riippumattomia vaarallisten aineiden kuljetusreittejä.

Lisäksi Trafi pitää hyvänä, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden perusteluihin on kirjattu liikennejärjestelmän toimivuus, toimintavarmuus ja turvallisuus koko maan kehityksen perusedellytyksenä. Yhdyskuntarakenteen tiivistyessä liikennemäärät ja liikenneväylien ylitykset vääjäämättä lisääntyvät, jolloin liikenneturvallisuuden huomioiminen alueidenkäytössä korostuu entisestään.

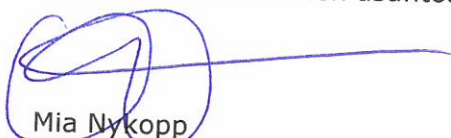
Trafi pitää erittäin hyvänä, että kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien yhteyksien jatkuvuus ja solmupisteiden kehittämismahdollisuudet tulee varmistetuksi valtakunnallisilla alueidenkäyttötavoitteilla Suomen kilpailukyyn kehittämiseksi. Myös liikenteen digitalisaation ja automaation huomioiminen valtakunnallisissa tavoitteissa on parannus edellisiin tavoitteisiin verrattuna.

Trafi katsoo, että samalla kun on onnistuttu karsimaan ja tiivistämään nykyisiä alueidenkäyttötavoitteita, tulkinanvaraisuus voi lisääntyä. Tästä syystä VAT-uudistuksen alkuperäistä tavoitetta täsmällisyyden ja konkreettisuuden lisäämisestä ei voida pitää täysin onnistuneena. Haasteena on mm. toivottujen kehityskulkujen,

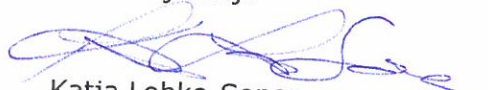
esimerkiksi liikenteen kehittämismahdollisuuksien ja vähähiilisen yhdyskuntakehityksen ymmärtäminen samalla tavalla.

Tavoitteita voisi täsmentää niin, että ne koskevat nimenomaan uutta ja tulevaa maankäyttöä. Esimerkiksi kemikaaliratapihojen sijoittamista koskeva tavoite on, kuten muutkin tavoitteet, tulkittava koskemaan uutta alueidenkäyttöä.

Lisäksi Trafi kiinnittää huomiota siihen, että vähähiilisyyttä ja meluntorjuntaa koskevat konkreettiset kirjaukset ovat poistuneet, esimerkiksi meluntorjunta-alueiden huomioiminen asuntoalueiden kaavoittamisessa.

Mia Nykopp
Toimialajohtaja

Katja Lohko-Soner
Johtava asiantuntija